Häämatkasafari luksuksen tuolle puolen TANSANIAAN

26.1.2021 14.00

Halusimme kokea Afrikan luonnon ihollamme ja todistaa, että hiki, lika ja epämukavuudet kalpenevat rakkauden rinnalla. Olimmeko oikeassa vai joutuiko tuore avioliittomme koetukselle?

Teksti ja kuvat: MILLA VAHTILA

Safarille on helppo lähteä luksuspuitteissa, mutta me halusimme päästä postikorttimaisemien pintaa syvemmälle. Riisuimme pois turhat ylellisyydet ja keskityimme olennaiseen: Afrikan upeaan luontoon ja yhdessä jaettuun unelmaan.

Matkamme alkoi Tansanian safariturismin keskuksesta, Arushasta, josta suuntasimme kaupungin nimikkokansallispuistoon. Afrikan viidenneksi korkeimman vuoren, 4 566 kilometrin korkeuteen kohoavan Merun, hallitsema vehreä puisto johdatti meidät heti todelliseen Jurassic Park -tunnelmaan.

Ihastelimme upeita vuoristometsiä ja eläinmaailmaa Land Cruiserissamme seisten. Dinosaurusten sijaan puisto tarjosi nähtäväksi suuren määrän kirahveja, norsuja, puhveleita, pahkasikoja, seeproja ja apinoita.

Ensimmäisen telttayömme vietimme kuunnellen bushbabyen mekastusta, lepakoiden tutkausääniä ja aitoja angry birdsejä. Uhmasimme uskomuksia ja pystytimme telttamme kuumepuun eli keltakuorisen akasian alle. Väärin ymmärretty puu sai aikoinaan nimensä, kun sen luultiin aiheuttavan retkeilijöille malariaa - todellisia aiheuttajia olivatkin puun läheisyydessä viihtyvät hyttyset.

Toinen puistokohteemme, jylhän jokilaakson nimeämä Tarangiren kansallispuisto, sijaitsee 120 kilometrin ajomatkan päässä Arushasta lounaaseen. Puiston puu- ja pensassavannit ovat Arushan metsiin verrattuna kuivahkoja, mutta eläinmaailmaltaan rikkaita. Norsu-, seepra- ja gnulaumat, antilooppien kirjo, piikikkäitä akaasioita uhmaavat kirahvit ja jyhkeät apinanleipäpuut tallentuivat muistoihimme ja kameran muistikortille.

Laiskoina pötköttävät leijonat eivät vakuuttaneet meitä eläinten kuninkuudestaan, ja vikkelistä mangusteista näki usein vain koloon vilahtavan hännän. Aamun kajossa todistimme, kuinka gepardi sinetöi pienen dik dik -antiloopin kohtalon.

Tarangiressa koimme matkan kuumimmat hetket, kun parina päivänä lämpötila nousi 35 asteeseen.

Tarangiresta matkamme jatkui ylemmäs Serengetiin ja Ngorongoroon. Liikuimme 1,5-2 kilometrin korkeudessa ja saimme kohdata kuumien päivien lisäksi ylänkojen vilpoisanraikkaat yöt.

Swahiliksi "loputonta tasankoa" tarkoittavan Serengetin kansallispuiston savannit ovat kuin Leijonakuningas-elokuvasta. Viidentoistatuhannen neliökilometrin eli noin puolitoista kertaa Uudenmaan kokoisen puiston arvioidaan elättävän lähes kaksi miljoonaa suurta nisäkästä, joista kaksi kolmasosaa on gnuantilooppeja.

Gnuiden kuuluisa vuotuinen 800 kilometrin mittainen vaellus kattaa koko Serengetin ja ulottuu pohjoisessa aina Kenian puolelle Masai Maran suojelualueelle asti.

Satatuhatpäiset gnulaumat piileskelivät tiettömillä seuduilla, mutta Serengeti sai meidät kiittämään Tansanian onnistunutta luonnonsuojelua. Maassa on jo kauan ennen safariturismin alkua nähty koskemattoman luonnon arvo, ja 50-luvulta lähtien maahan on perustettu laajoja kansallispuistoja.

Serengetissä näimme eniten seeproja, joita vaeltelee puistossa parisataatuhatta yksilöä.

Matkan lempieläimiksemme nousivat kuitenkin hyeenanpennut, jotka eräänä päivänä päättivät nakertaa safariauton kulmat uuteen uskoon. Isot virtahepolaumat ja runsas petolintujen määrä häkellyttivät.

Afrikan suuret kissaeläimet, gepardin, leijonan ja leopardin, bongasimme Serengetin avarissa maisemissa helposti, emmekä vähiten siksi, että "siellä missä jellonia, siellä myös iso lauma safariautoja".

Joulukuun alkupuolisko osoittautui hyväksi matkustusajankohdaksi, sillä sadekausi oli vasta aluillaan, eikä pahin hyttys- ja turistikausi ollut vielä alkanut. Ilmassa oli keväistä raikkautta, ja matalakasvuisilla savanneilla eläimet oli helppo nähdä. Liikkuminen ei ollut rajoitettua, kuten pahimpana sadekautena maalis-huhtikuussa, jolloin safaritiet muuttuvat paikoitellen petollisiksi.

Serengeti antoi meille sen, mitä matkalta halusimme: koimme Afrikan luonnon ihollamme, katsoimme silmästä silmään leijonia - tosin haukottelevia, opimme arvostamaan pieniä asioita, kuten puhdasta juomavettä ja maukasta perusruokaa, ja loimme viharakkaussuhteen jääkylmiin iltasuihkuihin.

Yöt olivat matkamme helmiä, kun saimme kuunnella kaukaisuudessa karjuvia leijonia, seeprojen hysteeriseltä kuulostavaa haukahtelua, leirintäalueen roska-astioilla kolistelevia hyeenoita sekä paviaanikakaroiden kiljahtelua.

Impala-antilooppien silmät kiiluivat pimeydessä, kun valaisimme taskulampulla teltastamme yön pimeyttä, ja öinen asialla käynti muuttui kuumottavaksi, kun joutui kasvotusten 800-kiloisen afrikanpuhvelin kanssa.

Serengetin jälkeen vuorossa olivat Ngorongoron sammuneet kraaterit. 300 neliökilometrin laajuinen kraaterilaakso on luonnonvoimien luoma monimuotoinen eläintarha, jossa meillä oli onni nähdä kaksi sarvikuonoa. Vielä 1960-luvulla sarvikuonoja eli kraaterissa toistasataa, mutta salametsästyksen romahduttama kanta on sittemmin pysynyt alle 20 yksilössä - elvytystoimista ja puistonvartijoiden ympärivuorokautisesta valvonnasta huolimatta.

Vierailimme myös suojelualueen varsinaisten turistialueiden ulkopuolella, pääkraateria pienemmällä Empakaai-kraaterilla. Saimme seikkailla jalkaisin vuoristometsän siimeksessä ja todeta, että kraaterin pohjilla sijaitsevien vulkaanisten järvien vesi todella on suolaista.

Luonnon ohella Ngorongorossa suojellaan vanhaa maasaiden paimentolaiskulttuuria. Olimme kuitenkin huomaavinamme, että pääkraaterin runsas matkailijamäärä on jättänyt paikallisiin leimansa: nuori maasaisukupolvi on oppinut paikoitellen kerjäämään, mikä on ristiriidassa ylvään kansan maineen kanssa.

Milla ja Markku Vahtila katoksen alla suojassa paahteiselta auringolta Ngorongorossa.

Akaasioiden piikit eivät estä pitkäkielisiä kirahveja mussuttamasta lehtiä suihinsa Arushan kansallispuistossa.

Matkailijoiden aikaansaannosta on sekin, että eväiden makuun päästetyt petolinnut saattavat viedä joillakin piknikpaikoilla leivän kädestä. Leirintäpaikoilla taas pahkasiat ovat keksineet tehdä herkkujen toivossa öisiä rynnäkköjä telttoihin. Ngorongorossa kiväärimiehet valvoivatkin untamme yön yli.

Viimeinen puistokohteemme, pohjavesimetsän valtaama Manyara, on vehreä, satumetsien, solisevien purojen ja mekastavien paviaanien valtakunta.

Viimeisenä telttayönämme olimme ihastuttavan leiripaikkamme ainoita asukkaita, ja jaoimme illallispöytämme valot gekkojen ja lepakoiden kanssa.

Safarimatkamme järjesti Duma Explorers, joka tarjosi opiskelijabudjettiin sopivan maanläheisen ja hyvätasoisen safarin. Viimeistään oppaamme **Sifuni Mungure** ja kokkimme **Amini Urio** osoittivat, että matka oli täysosuma. Sifunilla oli aitoa tuntemusta ja kunnioitusta Tansanian luontoa kohtaan, eikä hän syyllistynyt monien muiden oppaiden tavoin jahtaamaan eläimiä safariautolla.

Aminin valmistamat herkut olivat meille liiankin iso pala purtavaksi, kun jo aamupalalla olisi pitänyt jaksaa ahtaa itseensä niin makkaraa, munakasta, pannukakkua kuin hedelmiäkin.

Halusimme joka yö sijoittaa telttamme kauas muista matkailijoista, mikä huvitti Sifunia ja Aminia. Vanhoihin armeijatavaroihin pukeutuneina aiheutimme ihmetystä myös paikallisille asukkaille - harvaa kyyhkyläisparia erehdytään luulemaan sotilaiksi.

Sotavarusteista huolimatta vältyimme keskinäisiltä sodilta.

Todistimme Afrikan auringon alla, että hiki, hiekka, kuumuus ja lievän auringonpistoksen aiheuttama nenäverenvuotokin vain vahvistivat suhdettamme. Muutkaan pienet epämukavuudet, kuten leiripaikkojen karmeat WC:t ja suihkut tai aamupalapöytämme valloittanut mehiläisparvi eivät merkinneet mitään sen rinnalla, että elimme unelmaamme.

Ehkä Kilimanjaron valloittaminen olisi meille tehokkaampi keino laittaa tuore avioliittomme testiin - sitä täytynee kokeilla ensi kerralla.

PLUSSAT

o Tansanian onnistunut luonnonsuojelu, upeat puistot, rikas luonto ja runsas eläimistö

o Ystävällinen paikallisväestö

o Asiantunteva ja rauhallisesti ajava opas.

o Safariyhtiö, joka räätälöi yksityisen ja budjettiimme sopivan safarin.

o Kokin herkulliset ruoat

o Ajankohta eli joulukuun alku, jolloin sadekausi oli aluillaan eikä turistikausi ollut vielä alkanut.

o Kaikilla leirintäpaikoilla oli suihkumahdollisuus.

MIINUKSET

o Tippikulttuurin aiheuttama stressi, sillä emme aina tienneet, onko tippien antaminen suotavaa ja paljonko pitäisi antaa.

o Leirien ruokatilojen valaistus ja oppaamme retkivalo olivat vaatimattomat.

o WC- ja suihkutilat olivat usein epähygieenisiä.

o Vessapaperin vähyys

o Safariauton kyydissä iskenyt pahoinvointi.

FAKTAT TANSANIA

Tavallinen näky Arushan kaduilla: vuohi talutushihnassa.

Valtiomuoto: Itsenäinen tasavalta vuodesta 9.12.1961
Asukasluku: n. 46,9 milj.
Pinta-ala: 945 087 km²
Pääkaupunki: Dodoma
Asukasluvultaan suurin kaupunki: Dar Es Salaam
Valuutta: Tansanian shillinki (TZS), 1 TZS = 0,000450 €
Väestö: Yli 120 heimoa, eniten sukumia (23%) ja swahileja (18%)
Viralliset kielet: Swahili ja englanti
Uskonnot: Uskonvapaus, vajaa puolet kristittyjä ja kolmannes muslimeja
Elinajanodote: 53,14 vuotta
Elinkeinot: Maatalous työllistää 75 % väestöstä; palvelusektori, matkailu ja kaivostoiminta kasvussa
Vientituotteita: Kulta, kahvi, cashewpähkinät, puuvilla
Viisumi: Voi hankkia lentokentältä maahan saavuttaessa, hinta 50 USD
Aikaero Suomeen: + 1 tunti (kesäaikana sama aika)
Muuta: Safarimatkailun keskus on Arasha. 15 kansallispuistoa ja kolme suojelualuetta, joista UNESCOn suojelemia ovat Serengetin ja Kilimanjaron kansallispuistot, Selousin riistansuojelualue sekä Ngorongoron suojelualue.
Safariyhtiö: Duma Explorersin *www.dumaexplorer.com*

Kantajia matkalla Meru-vuoren huipulle Arushan kansallispuistossa.

Seeprakolmikko vauhdissa Ngorongorossa.

Maasaita laaksossaan Ngorongorokraatterin .kupeessa

Arushan kansallispuisto on tiheän asutuksen saartama. Puiston rajojen ulkopuolelle vaeltanut seepraon satuttanut otsansa salametsästäjien ansalankoihin.

Illan viiletessä leijonajuniorit kisailevat keskenään Serengetissä.

Tansanialaisten vaatimatonta, mutta stressitöntä kadunvarsielämää.